

बागमती गाउँपालिकाको मध्यकालीन खर्च संरचना

(आ.व. २०७८ / २०७९-२०८० / २०८१)

बागमती गाउँपालिका

भट्टेडाँडा, ललितपुर

वागमती गाउँपालिकाको मध्यकालीन खर्च

संरचना

(आ.व. २०७८ / २०७९-२०८० / २०८१)

वागमती गाउँपालिका

भट्टेडाँडा, ललितपुर

शब्द संक्षेप

आ.व.	: आर्थिक वर्ष
का.सं.नं.	: कार्यक्रम संकेत नम्बर
कि.मि.	: किलोमिटर
कि.वा.	: किलोवाट
मे.ट.	: मेट्रिक टन
हे.	: हेक्टर

विषयसूची

१. पृष्ठभूमि.....	६
१.१. परिचय.....	६
१.२. उद्देश्य	६
१.३. रणनीति	६
१.४. आवश्यकता	७
१.५. कानूनी तथा नीतिगत आधार	७
२. पालिकाको समष्टिगत त्रिवर्षीय (२०७८/०७९ देखि २०८०/०८१) आय तथा खर्च संरचना प्रक्षेपण	७
२.१. त्रिवर्षीय अनुमानित आय संरचना (रु.हजारमा)	७
२.२. त्रिवर्षीय अनुमानित व्यय संरचना (रु. हजारमा)	८
३. पालिकाको विषय क्षेत्रगत योजनाको त्रिवर्षीय अनुमानित खर्च संरचना	८
३.१. आर्थिक विकास क्षेत्र	८
३.१.१. लक्ष्य	८
३.१.२. उद्देश्यहरु	८
३.१.३. रणनीतिहरु	८
३.१.४. आर्थिक विकास क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत त्रिवर्षीय कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची १.....	९
३.१.५. आर्थिक विकास क्षेत्र नतिजा खाका	९
३.२. सामाजिक विकास क्षेत्र	१०
३.२.१. लक्ष्य.....	१०
३.२.२. उद्देश्यहरु :	१०
३.२.३. रणनीतिहरु :	१०
३.२.४. सामाजिक क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची २	११
३.२.५. सामाजिक क्षेत्र नतिजा खाका	११
३.३. भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्र	१२

३.३.१. लक्ष्य	१२
३.३.२. उद्देश्यहरु	१२
३.३.३. रणनीतिहरु	१२
३.३.४. भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु.हजारमा) अनुसूची ३.....	१३
३.३.५. भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र नतिजा खाका.....	१३
३.४. वनवातावरण, भूसंरक्षण, जलवायू अनुकूलन तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र	१३
३.४.१. लक्ष्य.....	१३
३.४.२. उद्देश्यहरु.....	१४
३.४.३. रणनीतिहरु.....	१४
३.४.४. वनवातावरण, भूसंरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची ४.....	१४
३.४.५. वनवातावरण, भूसंरक्षण, जलवायू अनुकूलन तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र नतिजा खाका	१४
३.५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र.....	१५
३.५.१. लक्ष्य	१५
३.५.२. उद्देश्यहरु	१६
३.५.३. रणनीतिहरु	१६
३.५.४. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची ५.....	१६
३.५.५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र नतिजा खाका.....	१६
४. समग्र कार्यक्रम/आयोजनाको संक्षिप्त विवरण अनुसूची १	१८
५. कार्यक्रम तथा आयोजनाको सांकेतिकरण	१८
५.१. रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा) अनुसूची २.....	१८
५.२. प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा)	१८
५.३. दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा)	१९
५.४. लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा).....	२०
५.५. जलवायु संकेतको आधारमा मध्यमकालीन बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा).....	२०
५.६. विषय क्षेत्रगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा	२०
प्रक्षेपण (रु.हजारमा) अनुसूची ३.....	२०
५.७. विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रु.हजारमा)	२०
अनुसूचीहरु.....	२२
अनुसूची १ : समग्र कार्यक्रम/आयोजनाको संक्षिप्त विवरण	२२
अनुसूची २ : रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२५
अनुसूची ३ : विषय क्षेत्रगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा	२८
प्रक्षेपण (रु.हजारमा).....	२८

तालिका १: अनुमानित आय संरचना	७
तालिका २: अनुमानित व्यय संरचना	८
तालिका ३ : आर्थिक विकास क्षेत्र नतिजा खाका	९
तालिका ४: सामाजिक विकास क्षेत्र नतिजा खाका	११
तालिका ५ : भौतिक पूर्वाधारक विकास क्षेत्र नतिजा खाका	१३
तालिका ६: वनवातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र नतिजा खाका	१४
तालिका ७ : संस्थागता विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र नतिजा खाका	१६
तालिका ८ : प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण.....	१८
तालिका ९ : दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	१९
तालिका १० : लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२०
तालिका ११ : जलवायु संकेतको आधारमा मध्यमकालीन बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण.....	२०
तालिका १२ : विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	२०

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले लोक कल्याणकारी राज्यको अवधारण र समाजवाद उन्मुख आर्थिक प्रणाली मार्फत सुशासन, विकास र समृद्धि हाँसिल गर्ने परिकल्पन गरेसँगै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमबाट लोकतन्त्रका आधारभूत मूल्य मान्यताको सम्मान, मानवअधिकारको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन र सुशासन कायम गर्नको लागि संघीय सरकारले लिएको समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली को राष्ट्रिय आकांक्षा र वागमती प्रदेश सरकारले लिएको सुसंस्कृत र सुखी जनता : समाजवाद उन्मुख समृद्ध प्रदेश को दीर्घकालीन सोचलाई आत्मसात गर्दै वागमती गाउँपालिका कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार, समृद्ध र सुखी वागमती गाउँपालिकाको मूल आधार को दीर्घकालीन सोच पूरा गर्ने दिशातर्फ उन्मुख रहेको छ ।

वागमती गाउँपालिकाले लिएको पञ्च वर्षीय आवधिक योजनाको लक्ष्य “वागमती गाउँपालिकावासीको आय र जीवनस्तरमा गुणात्मक र दिगो सुधार ल्याउने ” प्राप्त गर्दै दीर्घकालीन सोचोन्मुख विकासको लागि तय गरिएका योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन आवश्यक छ । ती योजनाहरूको कार्यान्वयन सहजता तथा स्रोतहरूको उचित परिचालन तथा व्यवस्थापनको लागि गाउँपालिकाले आगामी तीन आर्थिक वर्ष (आ.व.२०७८/२०७९ देखि २०८०/२०८१) को मध्यकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गरेको छ । गाउँविकासको प्राथमिकता, प्रदेश तथा राष्ट्रिय योजनाको दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति र प्राथमिकता, प्रदेश तथा राष्ट्रिय सरकारका वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा यस त्रिवर्षीय मध्यकालीन खर्च संरचना निर्माण गरिएको छ ।

१.१. परिचय

आवधिक योजनालाई बजेटसँग र बजेटलाई कार्यक्रमसँग जोड्ने औजारलाई मध्यकालीन खर्च संरचना भनिन्छ । मध्यकालीन खर्च संरचना खर्चको तीन वर्षे प्रक्षेपण गर्ने विधि एवं सरकारी खर्चको अग्रिम योजना पनि हो । जुन आवधिक योजना र वार्षिक बजेटविच तादम्यता कायम गर्ने त्रिवर्षीय चक्रिय योजना हो । मध्यकालीन खर्च संरचनाबाट प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गरी वित्तीय अनुशासन कायम गराउन सकिन्छ । सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको यस औजारले प्राथमिकीकरण, प्रति एकाई लागत अनुमान र खर्च तथा स्रोतको प्रक्षेपण समेत गर्दछ ।

१.२. उद्देश्य

- आवधिक योजना र बजेटबीचको तादम्यता कायम गर्ने ।
- सरकारी खर्चमा पारदर्शिता बढाउने ।
- वित्तीय जवाफदेहीता अभिवृद्धि गर्ने ।
- स्रोत साधनको कुशलतापूर्वक परिचालनगरी स्थानीय, प्रदेश तथा राष्ट्रिय सरकारको प्राथमिकता प्राप्त योजनामा स्रोत सुनिश्चित गर्ने ।
- गैर बजेटरी वा योजनावाहिरका खर्च नियन्त्रण गर्ने ।

१.३. रणनीति

- कृषि र पशुपक्षीजन्य उत्पादनको व्यवसायीकरण, विविधिकरण र औद्योगिकरण गर्ने ।
- पर्यटन, वनपैदावर एवं स्थानीय स्रोतमा आधारित उद्योग तथा व्यवसायको सिर्जना र विकास गर्ने ।
- गुणस्तरीय तथा व्यवसायिक शिक्षा, आधारभूत स्वास्थ्य, स्वच्छ खानेपानी र सरसफाइ सुविधा, सशक्तिकरण तथा समावेशीकरण प्रवर्द्धन तथा सुनिश्चित गर्ने ।
- यातायात, बजार र सुरक्षित आवास, स्वच्छ उर्जा तथा संचारका पूर्वाधारको विस्तार र स्तरोन्नति गर्ने ।
- स्थानीय शासन, विकास प्रक्रिया तथा नतिजालाई वातावरणमैत्री, जलवायु तथा विपद् उत्थानशिल र दिगो बनाउने ।

१.४. आवश्यकता

- योजनालाई बजेटसँग र बजेटलाई कार्यसम्पादनसँग आवद्ध गरी साधनलाई उपलब्धिमूलक बनाउन,
- आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरण गर्न,
- प्राथमिकता प्राप्त आयोजना तथा योजनालाई साधनको सुनिश्चितता गर्न,
- पालिकाको सीमित साधन र असीमित आवश्यकता बिचको खाडल कम गर्न,
- पालिकाको खर्च प्रवाहको भविष्यवाणी गर्न,
- खर्चको अग्रिम अनुमान गर्न,
- पालिकाका सबै अवयव (शाखा तथा वडा) हरुको भूमिका स्पष्ट गर्नु,

१.५. कानूनी तथा नीतिगत आधार

- अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (परिच्छेद - ६)
- प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ (परिच्छेद - ३)
- प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७६ (परिच्छेद - ४)

२. पालिकाको समष्टिगत त्रिवर्षीय (२०७८/०७९ देखि २०८०/०८१) आय तथा खर्च संरचना प्रक्षेपण

२.१. त्रिवर्षीय अनुमानित आय संरचना (रु.हजारमा)

तालिका १: अनुमानित आय संरचना

आय श्रोत	आ.व. २०७६/०७७ को वास्तविक आय	आ.व. २०७७/०७८ को अनुमानित आय	आ.व. २०७८/०७९ को अनुमानित आय	आ.व. २०७९/०८० को अनुमानित आय	आ.व. २०८०/०८१ को अनुमानित आय
संघ	२८३९८०	३२५३००	३८४३५२	४३६६४७	४८९२२९
प्रदेश	५५८३८	४९००३	७५७६७	७९८९६	८४४३८
पालिका	४०५२६	६००००	२६२६५	३२९९९	३५४९०
विकासका साभेदार	८२००	९०००	९००००	९९०००	९२९००
कुल जम्मा	३८८५४४	४४३३०३	४९६३८४	५५९७३४	६२९९७७
प्रशासनिक वा चालु खर्च	४७९३९	५०९८०	५३०००	६९५७०	६८३२९
विकास खर्च	३४९४०५	३९२३२३	४४३३८४	४९८९६४	५५२८४८

नोट : यस तालिकामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता समावेश गरिएको छैन ।

२.२. त्रिवर्षीय अनुमानित व्यय संरचना (रु. हजारमा)

तालिका २: अनुमानित व्यय संरचना

विषयक्षेत्र	आ.व. २०७६/०७७ को वास्तविक खर्च	आ.व. २०७७/०७८ को अनुमानित खर्च	आ.व. २०७८/०७९ को अनुमानित खर्च	आ.व. २०७९/०८० को अनुमानित खर्च	आ.व. २०८०/०८१ को अनुमानित खर्च
आर्थिक विकास क्षेत्र	६८१११	८२३८८	१०४०८७	११००८५	११८५५३
सामाजिक विकास क्षेत्र	५८३८१	७०६१८	९७७७०	११७३१९	१२१४०५
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	१६८६५४	२०४००८	२५०७००	२७६७४०	२९२५८०
वनवातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र	२२७०३	२७४६३	२५४६०	३२०९५	३७७६०
संस्थागत विकास क्षेत्र	६४८६	७८४६	८४८०	११२०५	१२०८०
विकास खर्च जम्मा	३२४३३५	३९२३२३	४४३३८४	४९८१६४	५५२८४८
प्रशासनिक वा चालु खर्च	४७१३९	५०९८०	५३०००	६१५७०	६८३२९
कुल जम्मा	३७१४७४	४४३३०३	४९६३८४	५५९७३४	६२११७७

नोट : यस तालिकामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता समावेश गरिएको छैन ।

३. पालिकाको विषय क्षेत्रगत योजनाको त्रिवर्षीय अनुमानित खर्च संरचना

३.१. आर्थिक विकास क्षेत्र

३.१.१. लक्ष्य

श्रोत साधनहरूको समुचित उपयोग मार्फत उत्पादन र आयमा गुणात्मक तथा दिगो वृद्धि गर्ने ।

३.१.२. उद्देश्यहरू

- कृषि उत्पादनको व्यावसायीकरण र विविधीकरण गर्नु ।
- खेतीयोग्य जमीनमा सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउनु ।
- पशुपंक्षीजन्य उत्पादनको व्यावसायीकरण र विविधीकरण गर्नु ।
- उद्योग व्यवसायको सिर्जना, विकास र उत्पादनमा वृद्धि गर्नु ।
- पर्यटकीय पूर्वाधार, सेवा तथा सुविधाको विकास, विस्तार र स्तरोन्नति गर्नु ।
- बैंक तथा वित्तीय सेवामा गाउँवासीको पहुँच वृद्धि गर्नु ।

३.१.३. रणनीतिहरू

- वीउ, बेर्नाको उपलब्धतालाई सहज बनाउदै उत्पादन र व्यवस्थापनमा टेवा पुऱ्याउने ।

कार्यक्रम तथा खर्च संरचना

- कृषिको विशिष्टीकरण गरि उत्पादन र उत्पादकतत्व वृद्धि गर्ने ।
- कृषिको यान्त्रिकीकरण, व्यवसायीकरण, सहजीकरण र बजारीकरणमा टेवा पुऱ्याउने ।

- सिंचाईयुक्त क्षेत्रको विकास र विस्तार गरी कृषि पेशामा आकर्षण बढाउने ।
- सिंचाई र कृषिको नविनतम प्रविधि मार्फत कृषि उत्पादन वृद्धिमा टेवा पुर्याउने ।
- बडाहरुलाई पशुपंक्षी पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने ।
- पशुजन्य बहुउत्पादनको उत्पादकत्व वृद्धि गरि पशु व्यवसायिकरणमा टेवा पुऱ्याउने ।
- स्थानीय स्रोत साधन,कच्चा पदार्थ तथा सीप र प्रविधिमा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र विस्तार गर्ने ।
- अत्यावश्यक उपभोग्य वस्तुको आयात, निर्यातमा सहज पहुँच विस्तार गर्न पुर्वाधार तथा संस्थागत विकासको प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- पर्यटन उद्योगहरुलाई आवश्यक पर्ने पुर्वाधार विकासमा जोड दिने ।
- पर्यटकीय स्थल, स व्यवसायिक गतिविधि केन्द्रित वित्तीय सेवाको पहुँच वृद्धि गन,ोत र सम्पदाको पहिचान नक्शाङ्कन, विकास र प्रवर्द्धन गर्ने ।
- अत्यावश्यक उपभोग्य वस्तुको आयात, निर्यातमा सहज पहुँच विस्तार गर्न पुर्वाधार तथा संस्थागत विकासको प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- वित्तिय संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने

३.१.४. आर्थिक विकास क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत त्रिवर्षीय कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची १

३.१.५. आर्थिक विकास क्षेत्र नतिजा खाका

तालिका ३ : आर्थिक विकास क्षेत्र नतिजा खाका

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
कृषिजन्य उत्पादन वृद्धि	मे.ट. वा प्रतिशत	१०	१०	२५	३०	४०
कृषिजन्य निर्यात (मे.टन)	मे.ट.	२०	२५	२४	२८	३२
सिंचित क्षेत्रफल	हे.	२०००	२०००	२२००	२४००	२६००
दुग्धजन्य उत्पादन (हजारमा)	लिटर	३११५	३२१५	३७००	४२००	४७००
मासु उत्पादन	मे.ट.	६५०	६७६	७४५	८१७	८९०
आफ्नो उत्पादनबाट वर्षेभरी खान पुग्ने परिवार	प्रतिशत	४५	५०	५५	६०	६५
कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा रोजगार	जना	२००	२२०	३००	४००	५००
उद्योग र व्यवसाय क्षेत्रमा रोजगार	जना	२६०	३००	३५०	४००	४५०
पर्यटन तथा सेवा क्षेत्रमा रोजगार	जना	७०	१००	१२०	१३०	१४०
वार्षिक बाह्य पर्यटक आगमन	संख्या	२५०	३००	४००	६००	९००

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
वार्षिक आन्तरिक पर्यटक आगमन	संख्या	८००	१०००	१५००	२०००	२६००
जम्मा उद्यम	संख्या	६०४	९००	१०००	१०५०	११००
सहकारी/वित्तीय संस्थामा आवद्ध घरपरिवार	प्रतिशत	२०	२०	२५	३०	४०

स्रोत : वागमती गाउँपालिका, ललितपुर

३.२. सामाजिक विकास क्षेत्र

३.२.१. लक्ष्य

स्वस्थ, सिर्जनशिल, सीपयुक्त, समावेशी र आत्मनिर्भर समाजको निर्माण गर्ने ।

३.२.२. उद्देश्यहरु :

- सर्वशुलभ शिक्षाको पहुँच र गुणस्तरमा वृद्धि गर्नु ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा तथा पोषणको पहुँच तथा गुणस्तरमा वृद्धि गर्नु ।
- आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधाको पहुँच र गुणस्तरमा वृद्धि गर्नु ।
- लक्षित एवं विपन्न वर्गको सक्षमता र स्थानीय नीति निर्माणमा संलग्नता वृद्धि गर्नु ।
- युवा तथा उत्पादनशील जनशक्तिको सिर्जनशिलता, उद्यमशिलता एवं उत्पादनशिलतामा वृद्धि गर्नु ।
- स्थानीय साँस्कृतिक र ऐतिहासिक स्थलको पहिचान तथा भाषा, कला, संस्कृति तथा संस्कारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्नु ।

३.२.३. रणनीतिहरु :

- गुणस्तरीय, व्यवहारिक तथा प्रतिस्पर्धी शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने ।
- शिक्षालाई, समावेशी, समतामूलक एवं पहुँचयोग्य बनाउने ।
- रोजगारी र उद्यमशिलता विकास गर्नको लागि जीवनपयोगी, प्राविधिक एवं व्यवसायिक तथा उच्च शिक्षाको विस्तार गर्ने ।

आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई सहज र गुणस्तरीय बनाउने ।

- स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुको संधागत विकास, स्वास्थ्य संजाल निर्माण तथा स्वास्थ्य जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य जानाकारीलाई अभियानको रुपमा संचालन गरी स्वास्थ्य सेवामा सबै वर्गको पहुँच विस्तार गर्ने ।
- खानेपानी सुविधाबाट बञ्चित सबै घरपरिवारमा खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- स्वच्छ खानेपानी आपूर्तीलाई जनस्वास्थ्य र पूर्ण सरसफाइ रणनीतिको रुपमा विकास गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई प्रवर्द्धन संयन्त्र तथा पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।
- लक्षित वर्गको सक्षमता र आत्मसम्मान, आत्मविश्वास एवम् आत्मनिर्भरता अभिवृद्धि गर्ने ।
- समावेशी स्थानीय नीति, कानून तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- लक्षित वर्गको स्थानीय संरचना, नीति तथा निर्णय प्रक्रियामा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।

- सिर्जनशिलता, उद्यमशिलता,स्वरोजगारको माध्यमबाट युवा वर्गको आत्मविश्वास अभिवृद्धि गर्ने ।
- सामुदायिक विकास प्रक्रियामा युवाहरुका ज्ञान, सीप, क्षमता र संलग्नतालाई मुलप्रवाहिकरणमा गर्ने ।
- खेलकुदको पुर्वाधार, खेलकुद प्रशिक्षण, खेलाडीको क्षमता विकास र प्रोत्साहन गर्ने ।
- परम्परागत मौलिक कला र लोक संगित,नृत्य, नाट्य, भाषा लगायतका प्रदर्शनात्मक लोक कलाहरुको संरक्षण,अनुसन्धान र विकास गर्ने ।
- जातजातीमा आधारित परम्परागत अभ्यास, संस्कारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने ।

३.२.४. सामाजिक क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची २

३.२.५. सामाजिक क्षेत्र नतिजा खाका

तालिका ४: सामाजिक विकास क्षेत्र नतिजा खाका

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
साक्षर जनसंख्या	प्रतिशत	६९	७१	७४	८८	९३
स्नातक तह उत्तीर्ण जनसंख्या	प्रतिशत	१.२०	४	७	१३	२३
स्नातक तह उत्तीर्ण अपाङ्ग	जना	७	१०	१३	२२	२७
उच्च शिक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थी	संख्या	५६३	६१०	७००	८००	८५०
सरकारी, गैसस र निजी क्षेत्रमा रोजगार	जना	१३२९	१४००	१५००	१७००	१८००
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/अस्पताल पुग्न लाग्ने औसत समय	मि.	१.१५	१.०७	१.०	०.५०	३०
विरामी पर्दा सर्वप्रथम स्वास्थ्य संस्थामा जाने जनसंख्या	प्रतिशत	७७	७८	८०	८४	९०
व्यवस्थित सामुदायिक सिकाई केन्द्र	वटा	०	०	१	२	३
निजी धारा उपलब्ध घर परिवार	संख्या	१९५०	२००५	२४००	२८००	३४००
पाइपलाइनबाट वितरित पानी प्रयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	९५.७९	९५.९०	९६.०२	९७	९८
उपचार गरिएको/सुरक्षित खानेपानी सुविधा उपयोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	१.१	३	५	२४	२७
स्वच्छ (प्यान) शौचालय भएका घरधुरी	प्रतिशत	७०	९४	९५	९७	९८
फोहर वर्गीकरण गरी विसर्जन गर्ने परिवार	प्रतिशत	१	२.१	१०	१७	२७
नेतृत्वदायी पदमा महिला र अन्य लक्षित वर्गको प्रतिनिधित्व भएका स्थानीय संरचना	संख्या	७	७	९	९	१०
क्रियाशिल युवाक्लब, संजाल तथा संस्था	संख्या	७	७	९	११	१२
क्लब, सञ्जाल र संस्थामा आवद्ध युवा	संख्या	८२	८२	९०	१०५	१५०

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
खेलकुद मैदान	संख्या	३	७	१०	१३	१५
वैदेशिक रोजगारीमा गएका युवा	संख्या	१०००	१७००	१३००	१२००	१०००
उद्यम, व्यवसाय र स्वरोजगारीमा संलग्न युवा	प्रतिशत	१०	२३	३५	४०	४५
व्यवस्थित मेला वा जात्रा वा सम्पदा	संख्या		६	७	८	९
मातृभाषामा पढाइ हुने आधारभूत विद्यालय	संख्या		०	१	२	३
स्थानीय संस्कृति, कला, सम्पदा र साहित्य संबन्धी अध्ययन तथा अनुसन्धान	संख्या		०	१	२	३

स्रोत : वागमती गाउँपालिका, ललितपुर

३.३. भौतिक पूर्वाधार विकास क्षेत्र

३.३.१. लक्ष्य

नविनतम प्रविधिका माध्यमले किफायती वातावरण र पर्यावरणमैत्री पूर्वाधारको विकास गरी अन्तरआवद्धता, बजार तथा आधारभूत सुविधाको स्तर वृद्धि गर्ने ।

३.३.२. उद्देश्यहरु

- सडक, यातायात, बजार एवं आधारभूत सुविधामा वृद्धि गर्नु ।
- सुरक्षित आवास, व्यवस्थित बजार तथा सार्वजनिक सुविधामा अभिवृद्धि गर्नु ।
- नवप्रवर्तनात्मक सूचना तथा संचार प्रविधिमा पालिकावासीको पहुँच अभिवृद्धि गर्नु ।
- विद्युतको सहज आपूर्ति तथा निर्यात व्यवस्थापन र बैकल्पिक/नवीकरणीय उर्जा प्रवर्द्धन तथा विस्तार गर्नु ।

३.३.३. रणनीतिहरु

- कृषि, पर्यटन, वाणिज्य तथा सामाजिक सेवा प्रवाहलाई सहज र सुलभ हुने गरी गुणस्तरीय पूर्वाधारको विकास र विस्तार गर्ने ।
- गाउँपालिकाको शहर उन्मुख क्षेत्रमा भौतिक योजना सहित बजारको पूर्वाधार विकास गर्ने ।
- गुणस्तरीय सेवा विस्तार तथा सुरक्षित तथा सुविधा सम्पन्न बस्तीको विकास गर्ने ।
- बस्ती विकासको प्राविधिक समस्याहरु समाधान गर्न नीतिगत व्यवस्था गर्ने ।
- इन्टरनेट तथा टेलीफोन सेवाको पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने
- सूचना तथा सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने ।
- विद्युत उत्पादन र लाईन विस्तार गरी सवै घरपरिवार र स्थानमा उज्यालो पुऱ्याउने ।
- विद्युत तथा उर्जालाई भरपर्दो र सुलभ बनाउने ।

३.३.४. भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु.हजारमा) अनुसूची ३

३.३.५. भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र नतिजा खाका

तालिका ५ : भौतिक पूर्वाधारक विकास क्षेत्र नतिजा खाका

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
सडक घनत्व (सडक लम्बाई/व.कि.मि.)	व. कि.मि.	०.९५	१.०	१.२	१.५	१.८
पक्की सडकमा पुग्न लाग्ने औषत समय	घण्टा	१.२	१	०.८	०.६	०.५
कालोपत्रे सडक	कि.मि.	११	११	१६	२१	२६
ग्राभेल सडक	कि.मि.	६	१०	१७	२५	३५
१२ हे महिना यातायात चल्ने सडक लम्बाई	कि.मि.	०	०	१०	२०	३०
दैनिक चल्ने ४ पांग्रे सार्वजनिक सवारी साधन	संख्या	१०	१२	१६	२०	२५
सुचारु भोलुङ्गे पुल	संख्या	१५	३	४	४	५
सुरक्षित वस्तीमा बसोबास गर्ने परिवार	प्रतिशत	५५	६०	६५	७०	७५
आधारभूत पूर्वाधारयुक्त व्यवस्थित बजार	स्थान	४	४	५	६	६
भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणमा दक्ष व्यक्ति	जना	३०	३५	५०	७०	९०
भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधि र मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका सार्वजनिक भवन/संरचना	संख्या	५५	६०	६५	६७	७०
टेलिभिजन सुविधाको पहुँच भएको जनसंख्या	प्रतिशत	२८.५४	३२	४०	५०	६०
इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	०.३१	५	१०	२०	३०
स्थानीय विद्युत उत्पादन	कि.वा.	४५	४५	४८	५२	५४
विद्युत् सेवा उपलब्ध घरधुरी	प्रतिशत	८५	९०	९२	९४	९६
सुधारिएको ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	४८	५०	६०	७०	८०
वायोग्याँस प्रयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	४.५	४.५९	१०	१५	२०

स्रोत : वागमती गाउँपालिका, ललितपुर

३.४. वनवातावरण, भूसंरक्षण, जलवायु अनुकूलन तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र

३.४.१. लक्ष्य

वन वातारण, जैविक विविधता, जलस्रोत र जमीनको दीगो उपयोग गर्ने ।

३.४.२. उद्देश्यहरू

- वनको संरक्षण, संवर्द्धन र सदुपयोगमा समुदायको पहुँच र क्षमता वृद्धि गर्नु ।
- जल,जंगल,जमीन तथा जलाधारका श्रोतको संरक्षण तथा उपयोगमा वृद्धि गर्नु ।
- पर्यावरणीय स्वच्छता, सुन्दरता र जलवायु परिवर्तन अनुकुलनमा अभिवृद्धि गर्नु ।
- विपद् न्यूनीकरण तथा क्षती व्यवस्थापनलाई स्थानीय विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्नु ।

३.४.३. रणनीतिहरू

- वन संरक्षण र व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा प्रदेश नीतिको अभिमुखीकरण तथा वन संरक्षण संरचनाको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- वन संरक्षण र व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा प्रदेश नीतिको अभिमुखीकरण तथा वन संरक्षण संरचनाको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- वनसंरक्षणको लागि प्रवर्द्धनात्मक तथा अभियानात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- वनमा आधारित उद्यम सिर्जना र आयमूलक कार्यक्रम संचालन गरी रोजगारी र आम्दानीको श्रोत वृद्धि गर्ने ।
- सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माण, भूमि व्यवस्थापन, खेती प्रणाली र वन व्यवस्थापनसँग एकीकृत गरी भू- संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्य संचालन गर्ने ।
- नदी प्रणालीमा आधारित एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन योजना अवधारणा अनुसार भिरालोपनाको स्थायीकरण, पहिरो, गल्छी नियन्त्रण तथा विकासका पूर्वाधार संरक्षण गर्ने ।
- स्वच्छ र हरित गाउँपालिका अभियान सञ्चालन गर्ने ।
- जलवायु परिवर्तन अनुकुलनलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसँग एकीकृत गरी स्थानीय विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।
- जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरणव्यवस्थापनका लागि समुदाय र सरोकारवालासँग साभेदारी तथा सहकार्य अभिवृद्धि गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्युनिककरणको लागि संस्थागत विकास र संरचनाको क्षमता वृद्धि गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन अवधारणालाई विकास व्यवस्थापन प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।
- विपद्जन्य जोखिम प्रभावित पक्षहरूलाई राहत तथा सहयोगको व्यवस्था गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा योगदान पुऱ्याउन एकीकृत प्रयास गर्ने ।

३.४.४. वनवातावरण, भूसंरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची ४

३.४.५. वनवातावरण, भूसंरक्षण, जलवायु अनुकुलन तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र नतिजा खाका

तालिका ६: वनवातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र नतिजा खाका

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
सामुदायिक वनको वन पैदावार र दहत्तर र बहत्तर विक्रीबाट प्राप्त हुने आम्दानी	रु.हजारमा	०	०	२००	४००	६००

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
वनमा आधारित उद्योग तथा व्यवसाय	संख्या	५	११	१२	१४	१६
वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन क्षेत्र	हेक्टर	०	०	१	१	२
गुणस्तरीय वन क्षेत्र	हेक्टर	१	२	३	४	५
संरक्षित चरन क्षेत्र	संख्या	०	०	१	१	२
उत्पादित काठ (हजारमा)	क्यूफिट	३०	३५	३६	३७	३८
उत्पादित गैह्रकाष्ठ वन पैदावर	के.जी.	७००	१०००	११००	१२००	१३००
परम्परागत उर्जा (दाउरा) प्रयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	१००	९०	८०	७०	६०
संरक्षित खेतबारीको क्षेत्रफल	प्रतिशत	०	७०	७५	८०	८५
उपचार गरिएको/संरक्षित गल्ली र पहिरो	संख्या	०	०	३	५	५
संरक्षित भू-क्षय र बाढी संवेदनशील क्षेत्र	संख्या	०	०	२	३	३
संरक्षित पानी मुहान	संख्या	०	१०	११	१२	१३
फोहर वर्गीकरण र व्यवस्थापनको अभ्यास गर्ने परिवार	प्रतिशत	३	०	५	१०	१५
कम्पोस्ट-विन र गावैज-पिट प्रयोग गर्ने परिवार	प्रतिशत	१	०	५	१३	१६
नियमित पूर्ण सरसफाइको अभ्यास गर्ने घर परिवार	प्रतिशत	१	५	१०	१५	२०
विपद् व्यवस्थापन स्थापनीय कोष (वार्षिक)	लाखमा	१५	२०	२२	२४	२७
विपद् व्यवस्थापनमा क्रियाशील संघ/संस्था	संख्या	१	१	५	८	१०
प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त जनशक्ति	संख्या	०	५	१०	१२	१५
तालिमप्राप्त स्थानीय खोज, उद्धार कार्यकर्ता	संख्या	०	०	३	६	९
आपत्कालीन सामुहिक आश्रयस्थल	संख्या	०	१०	१३	१५	१८
विपद्प्रतिरोधी निमाणजन्य कार्यका लागि तालिम प्राप्त निर्माण व्यवसायी	संख्या	०	३५	३५	५०	६०

स्रोत : वागमती गाउँपालिका, ललितपुर

३.५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र

३.५.१. लक्ष्य

सेवासुविधा, कार्यसम्पादन तथा जवाफदेहिताको स्तर अभिवृद्धि गर्ने ।

३.५.२. उद्देश्यहरू

- सेवा प्रवाह र कार्यसम्पादन प्रक्रिया स्पष्ट, सहज तथा पारदर्शी बनाउनु ।
- कार्यपालिका तथा सेवा प्रदायकको संस्थागत क्षमता, मानव संसाधन र कार्य दक्षतामा अभिवृद्धि गर्नु ।
- आन्तरिक आय तथा वाह्य स्रोत परिचालनमा अभिवृद्धि गर्नु ।
- विकास व्यवस्थापन सूचना तथा प्रविधिमा आधारित, सहभागितामूलक र नतिजामूलक बनाउनु ।

३.५.३. रणनीतिहरू

- गुणस्तरीय, व्यवहारिक तथा प्रतिस्पर्धी शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने ।
- शिक्षालाई, समावेशी, समतामूलक एवं पहुँचयोग्य बनाउने ।
- रोजगारी र उच्चमशिलता विकास गर्नको लागि जीवनपयोगी, प्राविधिक एवं व्यवसायिक तथा उच्च शिक्षाको विस्तार गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई सहज र गुणस्तरीय बनाउने ।
- स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूको संस्थागत विकास, स्वास्थ्य संजाल निर्माण तथा स्वास्थ्य जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य जानाकारीलाई अभियानको रूपमा संचालन गरी स्वास्थ्य सेवामा सबै वर्गको पहुँच विस्तार गर्ने ।
- खानेपानी सुविधाबाट बञ्चित सबै घरपरिवारमा खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- स्वच्छ खानेपानी आपूर्तीलाई जनस्वास्थ्य र पूर्ण सरसफाई रणनीतिको रूपमा विकास गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाई प्रवर्द्धन संयन्त्र तथा पूर्वाधार निर्माण गर्ने ।
- लक्षित वर्गको सक्षमता र आत्मसम्मान, आत्मविश्वास एवम् आत्मनिर्भरता अभिवृद्धि गर्ने ।
- समावेशी स्थानीय नीति, कानून तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- लक्षित वर्गको स्थानीय संरचना, नीति तथा निर्णय प्रक्रियामा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
- सिर्जनशिलता, उच्चमशिलता, स्वरोजगारको माध्यमबाट युवा वर्गको आत्मविश्वास अभिवृद्धि गर्ने ।
- सामुदायिक विकास प्रक्रियामा युवाहरूका ज्ञान, सीप, क्षमता र संलग्नतालाई मुलप्रवाहिकरणमा गर्ने ।
- खेलकुदको पूर्वाधार, खेलकुद प्रशिक्षण, खेलाडीको क्षमता विकास र प्रोत्साहन गर्ने ।
- परम्परागत मौलिक कला र लोक संगित, नृत्य, नाट्य, भाषा लगायतका प्रदर्शनात्मक लोक कलाहरूको संरक्षण, अनुसन्धान र विकास गर्ने ।
- जातजातीमा आधारित परम्परागत अभ्यास, संस्कारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने ।

३.५.४. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र तथा उपक्षेत्रगत कार्यक्रम तथा खर्च संरचना (रु. हजारमा) अनुसूची ५

३.५.५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र नतिजा खाका

तालिका ७: संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा सुशासन क्षेत्र नतिजा खाका

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
गाउँपालिकाको नीति, कानून निर्णय तथा सेवा प्रवाहबाट सन्तुष्ट सेवाग्राही	प्रतिशत	२५	३०	४०	५०	६०
विभिन्न सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राही (बार्षिक)	संख्या	९०००	१००००	१२०००	१४०००	१६०००
गाउँपालिकाबाट संचालित आयोजनाबाट लाभान्वित जनसंख्या (बार्षिक)	संख्या	७००	८०००	९०००	१००००	११०००
प्रतिव्यक्ति बार्षिक बजेट लगानी (हजारमा)	रु.	२५	३०	३६	४२	४९
स्वीकृत र कार्यान्वयनमा रहेका नीति, कानून	संख्या	१४	१८	२१	२५	३०
क्रियाशिल नीतिगत तथा विषयगत समिति (विधायन, सुशासन, लेखा, राजस्व, योजना तथा बजेट तर्जुमा, अनुगमन आदि)	संख्या	५	६	६	७	७
अभ्यास गरिएका सामाजिक जवाफदेहिताका औजार (क्षतिपूर्ति सहिको नागरिक वडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, समुदाय स्कोर कार्य आदि)	संख्या	७	७	८	८	८
नागरिक पृष्ठपोषण तथा सुभाब लिने माध्यमहरू (संचार माध्यम, सुचना पाटी, अन्तरक्रिया, लिखित प्रतिक्रिया, सुभाब पेटिका, सामाजिक सञ्जाल, आदि)	संख्या	१	१	८	८	८
गाउँपालिकामा कार्यरत प्राविधिक मानव संशाधन	संख्या	१४	१४	१७	१९	२२
उपलब्ध कार्यालय भवन (केन्द्र, वडा, शाखा, श्रोत तथा सेवा केन्द्र, अन्य आदि)	संख्या	१४	१६	२०	२२	२६

सूचक (असर/उपलब्धि तह)	एकाई	गत आव सम्मको वास्तविका उपलब्धि	चालु आवको अनुमानित उपलब्धि	मध्यकालीन लक्ष्य		
				०७८/ ०७९	०७९/ ०८०	०८०/ ०८१
क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभन्वित जनप्रतिनिधी, कर्मचारी र नागरिक समाज	जना	१५००	२०००	३०००	४०००	६०००
संगठन विकास सम्बन्धी अनुसन्धान/परामर्श	संख्या	०	०	५	१०	१५
कूल वार्षिक बजेट	रु. हजारमा		४४३३०३	४५९४०२	५६२६०४	६९६३६३
वार्षिक वास्तविक विकास खर्च रकम	प्रतिशत	८०	८७	८७	८७	८७
गाउँपालिकामा क्रियाशिल गैसस तथा विकास साभेदार संस्था	संख्या	९	१०	१२	१२	१३
खण्डीकृत विषय क्षेत्र र श्रोत नक्शा सहित वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक	भए/ नभएको	नभएको	भएको	हुनेछ	हुनेछ	हुनेछ

स्रोत : बागमती गाउँपालिका, ललितपुर

४. समग्र कार्यक्रम/आयोजनाको संक्षिप्त विवरण अनुसूची १

५. कार्यक्रम तथा आयोजनाको सांकेतिकरण

५.१. रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा) अनुसूची २

५.२. प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा)

तलिका ८ : प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

प्राथमिकताक्रम	आयोजना संख्या	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
पहिलो (P1)	१८०	३०५९३५	६९	३३८७५२	६८	३८६९९४	७०
दोस्रो (P2)	११२	१३७४४९	३१	१५९४१२	३२	१६५८५४	३०
कुल जम्मा	२९२	४४३३८४	१००	४९८१६४	१००	५५२८४८	१००

५.३. दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा)

तालिका ९ : दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

संकेत नम्बर	दिगो विकास लक्ष्य	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	गरिबीको अन्त्य	१९४५९.८८	४	२१८९७.७६	४	२३२९५.१२	४
२	शुन्य भोकमरी	१९४५९.८८	४	२१८९७.७६	४	२३२९५.१२	४
३	स्वस्थ जीवन	१४५९४.९१	३	१६४२३.२२	३	१७४७१.३४	३
४	गुणस्तरीय शिक्षा	१४५९४.९१	३	१६४२३.२२	३	१७४७१.३४	३
५	लैंगिक समानता	४८६४.९७	१	५४७४.४४	१	५८२३.७८	१
६	स्वच्छ पानी र सरसफाइ	९७२९.९४	२	१०९४८.८८	२	११६४७.५६	२
७	आधुनिक उर्जामा पहुँच	९७२९.९४	२	१०९४८.८८	२	११६४७.५६	२
८	समावेशी आर्थिक वृद्धि र मर्यादित काम	३८९१९.७६	८	४३७९५.५२	८	४६५९०.२४	८
९	उद्योग, नविन खोज र पूर्वाधार	२१८९२.३६५	५४.५	२९८३५६.९८	५४.५	३१७३९६.०१	५४.५
१०	असमानता न्यूनीकरण	२४३२.४८५	०.५	२७३७.२२	०.५	२९११.८९	०.५
११	दिगो शहर र बस्ती	२४३२४.८५	५	२७३७२.२	५	२९११८.९	५
१२	दिगो उपभोग र उत्पादन	२४३२४.८५	५	२७३७२.२	५	२९११८.९	५
१३	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन	४८६४.९७	१	५४७४.४४	१	५८२३.७८	१
१५	भूसतह स्रोतको उपयोग	१९४५९.८८	४	२१८९७.७६	४	२३२९५.१२	४
१६	शान्ति, न्याय र सबल संस्था	९७२९.९४	२	१०९४८.८८	२	११६४७.५६	२
१७	दिगो विकासको लागि साभेदार	४८६४.९७	१	५४७४.४४	१	५८२३.७८	१
कुल जम्मा		४८६४९७	१००	५४७४४४	१००	५८२३७८	१००

५.४. लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा)

तालिका १० : लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

संकेत नम्बर/आयोजना संख्या	लैंगिक संकेत	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
३१	प्रत्यक्ष	५३५१४	११	६०२१८	११	६४०६१	११
५७	अप्रत्यक्ष	९७२९९	२०	१०९४८८	२०	११६४७५	२०
२०३	तटस्थ	३३५६८४	६९	३७७७३८	६९	४०१८४२	६९
कुल जम्मा		४८६४९७	१००	५४७४४४	१००	५८२३७८	१००

५.५. जलवायु संकेतको आधारमा मध्यमकालीन बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रु.हजारमा)

तालिका ११ : जलवायु संकेतको आधारमा मध्यमकालीन बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

संकेत नम्बर/आयोजना संख्या	जलवायु परिवर्तन संकेत	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
२३	प्रत्यक्ष	३८९१९	८	४३७९५	८	४६५९०	८
६३	अप्रत्यक्ष	१०७०२९	२२	१२०४३७	२२	१२८१२३	२२
२०५	तटस्थ	३४०५४९	७०	३८३२१२	७०	४०७६६७	७०
कुल जम्मा		४८६४९७	१००	५४७४४४	१००	५८२३७८	१००

५.६. विषय क्षेत्रगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा

प्रक्षेपण (रु.हजारमा) अनुसूची ३

५.७. विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रु.हजारमा)

तालिका १२ : विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आ.व	बजेट अनुमान			बजेट स्रोत			
	कुल	चालु	पूँजीगत	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
२०७८/२०७९	४९६३८४	९९२७७	३९७१०७	२६२६५	३८४३५२	७५७६७	१००००
२०७९/२०८०	५५९७३४	१११९४७	४४७७८७	३२१९१	४३६६४७	७९८९६	११०००

२०८०/ २०८१	६२११७७	१२४२३५	४९६९४२	३५४१०	४८९,२२९	८४४३८	१२१००
---------------	--------	--------	--------	-------	---------	-------	-------

नोट: प्रशासनिक खर्चसहित

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ : समग्र कार्यक्रम/आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

क्र.स.	उपक्षेत्र/कार्यक्रम/आयोजना	उद्देश्य	अवधि (सुरु र समाप्ति)	कुल लागत (रु.हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
१	कृषि विकास कार्यक्रम	कृषि उत्पादनको व्यावसायीकरण र विविधीकरण	पहिलो र तस्रो	९७११२	आयोजना बैंक	कृषिजन्य उत्पादन वृद्धि, कृषिजन्य निर्यात वृद्धि, आफ्नो उत्पादनबाट वर्षेभरी खान पुग्ने परिवार
२	सिंचाई विकास तथा विस्तार	खेतीयोग्य जमीनमा सिंचाई सुविधा	पहिलो र तस्रो	२२०५२	आयोजना बैंक	सिंचित क्षेत्रफल
३	पशु विकास	पशुपंक्षीजन्य उत्पादनको व्यावसायीकरण र विविधीकरण	पहिलो र तस्रो	७६७६७	आयोजना बैंक	दुग्धजन्य उत्पादन, मासु उत्पादन, कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा रोजगार
४	उद्योग तथा वाणिज्य	उद्योग व्यवसायको सिर्जना, विकास र उत्पादनमा वृद्धि	पहिलो र तस्रो	२८३१०	आयोजना बैंक	जम्मा उद्यम, उद्योग र व्यवसाय क्षेत्रमा रोजगार
५	पर्यटन विकास	पर्यटकीय पूर्वाधार, सेवा तथा सुविधाको विकास, विस्तार र स्तरोन्नति	पहिलो र तस्रो	८९२०४	आयोजना बैंक	पर्यटन तथा सेवा क्षेत्रमा रोजगार, वार्षिक वाह्य पर्यटक आगमन
६	बैंक तथा वित्तिय क्षेत्र विकास	बैंक तथा वित्तिय सेवामा गाउँवासीको पहुँच वृद्धि	पहिलो र तस्रो	१९२८०	आयोजना बैंक	क वर्गको बैंक शाखा, सहकारी/वित्तिय संस्थामा आवद्ध घरपरिवार
७	शैक्षिक विकास	सर्वशुलभ शिक्षाको पहुँच र गुणस्तरमा वृद्धि	पहिलो र तस्रो	९७३१७	आयोजना बैंक	साक्षर जनसंख्या, खुद भर्ना दर, प्राविधिक शिक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थी,सरकारी, गैसस र निजी क्षेत्रमा रोजगार
८	स्वास्थ्य तथा पोषण	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा तथा पोषणको पहुँच तथा गुणस्तरमा वृद्धि	पहिलो र तस्रो	६१५७०	आयोजना बैंक	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र/अस्पताल पुग्न लाग्ने औसत समय, विरामी पर्दा सर्वप्रथम स्वास्थ्य संस्थामा जाने जनसंख्या, स्वास्थ्य विमा गर्ने परिवार

क्र.स.	उपक्षेत्र/कार्यक्रम/आयोजना	उद्देश्य	अवधि (सुरु र समाप्ति)	कुल लागत (रु.हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
९	खानेपानी तथा सरसफाइ	आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधाको पहुँच र गुणस्तरमा वृद्धि	पहिलो र तस्रो	४२६५०	आयोजना बैक	निजी धारा उपलब्ध घर परिवार, पाइपलाइनबाट वितरित पानी प्रयोग गर्ने घरधुरी, स्वच्छ (प्यान) शौचालय भएका घरधुरी
१०	समाजिक समावेशीकरण तथा सशक्तिकरण	लक्षित एवं विपन्न वर्गको सक्षमता र स्थानीय नीति निर्माणमा संलग्नता वृद्धि	पहिलो र तस्रो	१८३३७	आयोजना बैक	नेतृत्वदायी पदमा महिला र अन्य लक्षित वर्गको प्रतिनिधित्व भएका स्थानीय संरचना, समावेशी प्रतिनिधित्व भएका समिति, संयन्त्र तथा संजाल
११	युवा, खेलकुद, श्रम तथा रोजगार	युवा तथा उत्पादनशील जनशक्तिको सिर्जनशिलता, उद्यमशिलता एवं उत्पादनशिलतामा वृद्धि	पहिलो र तस्रो	१०७९१०	आयोजना बैक	क्लब, सञ्जाल र संस्थामा आवद्ध युवा, खेलकुद मैदान, वैदेशिक रोजगारीमा गएका युवा, उद्यम, व्यवसाय र स्वरोजगारीमा संलग्न युवा
१२	भाषा, कला, संस्कृति, संस्कार	स्थानीय साँस्कृतिक र ऐतिहासिक स्थलको पहिचान तथा भाषा, कला, संस्कृति तथा संस्कारको संरक्षण र प्रवर्द्धन	पहिलो र तस्रो	८७१०	आयोजना बैक	व्यवस्थित मेला वा जात्रा वा सम्पदा, मातृभाषामा पढाइ हुने आधारभूत विद्यालय, व्यवस्थित संस्कार, घाट तथा दफन स्थल
१३	सडक तथा यातायात	सडक, यातायात, बजार एवं आधारभूत सुविधामा वृद्धि	पहिलो र तस्रो	६२८५००	आयोजना बैक	सडक घनत्व (सडक लम्बाई/व.कि.मि.), पक्की सडकमा पुग्न लाग्ने औषत समय, १२ है महिना यातायात चल्ने सडक लम्बाई
१४	आवास, भवन तथा वस्ती विकास	सुरक्षित आवास, व्यवस्थित बजार तथा सार्वजनिक सुविधामा अभिवृद्धि	पहिलो र तस्रो	७८४५०	आयोजना बैक	सुरक्षित वस्तीमा बसोबास गर्ने परिवार, आधारभूत पूर्वाधारयुक्त व्यवस्थित बजार
१५	सूचना तथा संचार	नवप्रवर्तनात्मक सूचना तथा संचार प्रविधिमा पालिकावासीको पहुँच अभिवृद्धि	पहिलो र तस्रो	२२७५०	आयोजना बैक	टेलिभिजन सुविधाको पहुँच भएको जनसंख्या, इन्टरनेट सेवा प्रयोग गर्ने जनसंख्या
१७	विद्युत तथा ऊर्जा	विद्युतको सहज आपूर्ति तथा निर्यात व्यवस्थापन र वैकल्पिक/नवीकरणीय ऊर्जा प्रवर्द्धन तथा विस्तार	पहिलो र तस्रो	९०३२०	आयोजना बैक	स्थानीय विद्युत उत्पादन, विद्युत् सेवा उपलब्ध घरधुरी, सुधारिएको ऊर्जा प्रयोग गर्ने परिवार

क्र.स.	उपक्षेत्र/कार्यक्रम/आयोजना	उद्देश्य	अवधि (सुरु र समाप्ति)	कुल लागत (रु.हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
१७	वन संरक्षण तथा विकास	वनको संरक्षण, संवर्द्धन र सदुपयोगमा समुदायको पहुँच र क्षमता वृद्धि	पहिलो र तस्रो	१५९१०	आयोजना बैक	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन क्षेत्र, गुणस्तरीय वन क्षेत्र, उत्पादित काठ (हजारमा)
१८	भू तथा जलाधार संरक्षण	जल,जंगल,जमीन तथा जलाधारका श्रोतको संरक्षण तथा उपयोगमा वृद्धि	पहिलो र तस्रो	३४७३०	आयोजना बैक	संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल, उपचार गरिएको/संरक्षित गल्छी र पहिरो, संरक्षित पानी मुहान
१९	पर्यावरणीय स्वच्छता, जलवायु अनुकूलन	पर्यावरणीय स्वच्छता, सुन्दरता र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनमा अभिवृद्धि	पहिलो र तस्रो	१९९२५	आयोजना बैक	कम्पोस्ट-विन र गार्वेज-पिट प्रयोग गर्ने परिवार, नियमित पूर्ण सरसफाइको अभ्यास गर्ने घर परिवार, खुला तथा सार्वजनिक ठाउँमा प्लाष्टिक तथा बोटललगायतका फोहरमुक्त टोल
२०	विपद् न्यूनीकरण तथा क्षति व्यवस्थापन	विपद् न्यूनीकरण तथा क्षती व्यवस्थापनलाई स्थानीय विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण	पहिलो र तस्रो	२४७५०	आयोजना बैक	विपद् व्यवस्थापन स्थापनीय कोष, विपद् व्यवस्थापनमा क्रियाशील संघ/संस्था, आपत्कालीन सामुहिक आश्रयस्थल, अर्थिड जडान भएको भवन
२१	नीति तथा कानून	सेवा प्रवाह र कार्यसम्पादन प्रक्रिया स्पष्ट, सहज तथा पारदर्शी बनाउनु	पहिलो र तस्रो	९६४५	आयोजना बैक	गाउँपालिकाको नीति, कानून निर्णय तथा सेवा प्रवाहबाट सन्तुष्ट सेवाग्राही, विभिन्न सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राही
२२	संगठन तथा क्षमता विकास	कार्यपालिका तथा सेवा प्रदायकको संस्थागत क्षमता, मानव संशाधन र कार्य दक्षतामा अभिवृद्धि	पहिलो र तस्रो	१२०५०	आयोजना बैक	गाउँपालिकामा कार्यरत कूल कर्मचारी, उपलब्ध कार्यालय भवन, क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभन्वित जनप्रतिनिधी, कर्मचारी र नागरिक समाज
२३	श्रोत परिचालन	आन्तरिक आय तथा वाह्य स्रोत परिचालनमा अभिवृद्धि	पहिलो र तस्रो	४१८५	आयोजना बैक	वार्षिक आन्तरिक आय रकम, प्रतिव्यक्ति वार्षिक बजेट लगानी,
२४	विकास व्यवस्थापन	विकास व्यवस्थापन सूचना तथा प्रविधिमा आधारित, सहभागितामूलक र नतिजामूलक बनाउनु	पहिलो र तस्रो	५८८५	आयोजना बैक	खण्डीकृत विषय क्षेत्र र श्रोत नक्शा सहित वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक, तर्जुमा भएका

क्र.स.	उपक्षेत्र/कार्यक्रम/आयोजना	उद्देश्य	अवधि (सुरु र समाप्ति)	कुल लागत (रु.हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
						रणनीतिक योजनाको विषय क्षेत्र, नतिजामूलक ढाँचामा आवधिक योजना तर्जुमा

अनुसूची २ : रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

रणनीतिक संकेत	रणनीतिक स्तम्भ	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
३.१.१	बीउ, वेर्नाको उपलब्धतालाई सहज बनाउदै उत्पादन र व्यवस्थापनमा टेवा पुऱ्याउने ।						
३.१.२	कृषिको विशिष्टीकरण गरि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने						
३.१.३	कृषिको यान्त्रिकीकरण, व्यवसायीकरण, सहजीकरण र बजारीकरणमा टेवा पुऱ्याउने ।						
		२६८३०	६.०५१	३४८२४	६.९९०	३५४५८	६.४१३
३.२.१	सिंचाईयुक्त क्षेत्रको विकास र विस्तार गरी कृषि पेशामा आकर्षण बढाउने ।						
३.२.२	सिंचाई र कृषिको नविनतम प्रविधि मार्फत कृषि उत्पादन वृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने ।	६९४७	१.५६६	७३४०	१.४७३	७७६५	१.४०४
३.३.१	वडाहरुलाई पशुपंक्षी पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने						
३.३.२	पशुजन्य बहुउत्पादनको उत्पादकत्व वृद्धि गरि पशु व्यवसायिकरणमा टेवा पुऱ्याउने ।	२३९६०	५.४०३	२५१८६	५.०५५	२७६२१	४.९९६
३.४.१	४.१ स्थानीय स्रोत साधन,कच्चा पदार्थ तथा सीप र प्रविधिमा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र विस्तार गर्ने ।						
		८५५०	१.९२८	९४०५	१.८८७	१०३५५	१.८७३
३.४.२	अत्यावश्यक उपभोग्य वस्तुको आयात, निर्यातमा सहज पहुँच विस्तार गर्न पुर्वाधार तथा संस्थागत विकासको प्रवर्द्धन गरिने छ ।						
३.५.१	पर्यटन उद्योगहरुलाई आवश्यक पर्ने पुर्वाधार विकासमा जोड दिने ।						
३.५.२	पर्यटकीय स्थल, स्रोत र सम्पदाको पहिचान नक्शाङ्कन, विकास र प्रवर्द्धन गर्ने	३२०००	७.२१७	२६९५०	५.४०९	३०२५४	५.४७२

रणनीतिक संकेत	रणनीतिक स्तम्भ	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
३.६.१	व्यवसायिक गतिविधि केन्द्रित वित्तीय सेवाको पहुँच बृद्धि गर्ने,						१.२८४
३.६.२	वित्तीय संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	५८००	१.३०८	६३८०	५.४०९	७१००	
४.१.१	गुणस्तरीय, व्यवहारिक तथा प्रतिस्पर्धी शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने						
४.१.२	शिक्षालाई समावेशी, समतामूलक एवं पहुँचयोग्य बनाउने।						
४.१.३	रोजगारी र उच्चमशिलता विकास गर्नको लागि जीवनपयोगी, प्राविधिक एवं व्यवसायिक तथा उच्च शिक्षाको विस्तार गर्ने।	२८७१०	६.४७५	३२४८९	६.५२१	३६११८	६.५३३
४.२.१	आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई सहज र गुणस्तरीय बनाउने।						
४.२.२	स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुको संथागत विकास, स्वास्थ्य संजाल निर्माण तथा स्वास्थ्य जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने।						
४.२.३	आधारभूत स्वास्थ्य जानाकारीलाई अभियानको रुपमा संचालन गरी स्वास्थ्य सेवामा सबै वर्गको पहुँच विस्तार गर्ने।	१६१७०	३.६४६	२३६२०	४.७४१	२१७८०	३.९३९
४.३.१	खानेपानी सुविधाबाट बञ्चित सबै घरपरिवारमा खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्ने।					१६२००	२.९३०
४.३.२	स्वच्छ, खानेपानी आपूर्तीलाई जनस्वास्थ्य र पूर्ण सरसफाई रणनीतिको रुपमा विकास गर्ने।						
४.३.३	खानेपानी तथा सरसफाई प्रवर्द्धन संयन्त्र तथा पूर्वाधार निर्माण गन	१२०००	२.७०६	१४४५०	२.९००		
४.४.१	लक्षित वर्गको सक्षमता र आत्मसम्मान, आत्मविश्वास एवम् आत्मनिर्भरता अभिवृद्धि गर्ने।						
४.४.२	समावेशी स्थानीय नीति, कानून तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने।						
४.४.३	लक्षित वर्गको स्थानीय संरचना, नीति तथा निर्णय प्रक्रियामा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने	४८००	१.०८२	७८७०	१.५७९	५६६७	१.०२५
४.५.१	सिर्जनशिलता, उच्चमशिलता, स्वरोजगारको माध्यमबाट युवा वर्गको आत्मविश्वास अभिवृद्धि गर्ने।						
४.५.२	सामुदायिक विकास प्रक्रियामा युवाहरुका ज्ञान, सीप, क्षमता र संलग्नतालाई मुलप्रवाहिकरणमा गर्ने।						६.९४७
४.५.३	खेलकुदको पूर्वाधार, खेलकुद प्रशिक्षण, खेलाडीको क्षमता विकास र प्रोत्साहन गर्ने।	३४४३०	७.७६५	३५०७०	७.०३९	३८४१०	
४.६.१	परम्परागत मौलिक कला र लोक संगित, नृत्य, नाट्य, भाषा लगायतका प्रदर्शनात्मक लोक कलाहरुको संरक्षण, अनुसन्धान र विकास गर्ने।				०.७६६		
४.६.२	जातजातीमा आधारित परम्परागत अभ्यास, संस्कारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने।	१६६०	०.३७४	३८२०		३२३०	

रणनीतिक संकेत	रणनीतिक स्तम्भ	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
५.१.१	कृषि, पर्यटन, वाणिज्य तथा सामाजिक सेवा प्रवाहलाई सहज र सुलभ हुने गरी गुणस्तरीय पूर्वाधारको विकास र विस्तार गर्ने ।					२२४०००	४०.५१७
५.१.२	गाउँपालिकाको शहर उन्मुख क्षेत्रमा भौतिक योजना सहित बजारको पूर्वाधार विकास गर्ने ।	१९५०००	४३.९७९	२०९५००	४२.०५४		
५.२.१	गुणस्तरीय सेवा विस्तार तथा सुरक्षित तथा सुविधा सम्पन्न वस्तीको विकास गर्ने ।					५.१२८	५.१७३
५.२.२	बस्ती विकासको पारिविधिक समस्याहरु समाधान गर्न नीतिगत व्यवस्था गर्ने ।	२४३००	५.४८०	२५५५०		२८६००	
५.३.१	इन्टरनेट तथा टेलिफोन सेवाको पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।					१.७५६	१.६२७
५.३.२	सूचना तथा सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने ।	५०००	१.१२७	८७५०		९०००	
५.४.१	विद्युत उत्पादन र लाईन विस्तार गरी सबै घरपरिवार र स्थानमा उज्यालो पुऱ्याउने ।					६.६१२	५.६०३
५.४.२	विद्युत तथा उर्जालाई भरपर्दो र सुलभ बनाउने ।	२६४००	५.९५४	३२९४०		३०९८०	
६.१.१	वन संरक्षण र व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा प्रदेश नीतिको अभिमुखीकरण तथा वन संरक्षण संरचनाको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।						
६.१.२	वनसंरक्षणको लागि प्रवर्द्धनात्मक तथा अभियानात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने						
६.१.३	वनमा आधारित उद्यम सिर्जना र आयमूलक कार्यक्रम संचालन गरी रोजगारी र आम्दानीको श्रोत वृद्धि गर्ने ।	३९१०	०.८८१	७२००	१.४४५	४८००	०.८६८
६.२.१	सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माण, भूमि व्यवस्थापन, खेती प्रणाली र वन व्यवस्थापनसँग एकीकृत गरी भू-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्य संचालन गर्ने ।						
६.२.२	नदी प्रणालीमा आधारित एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन योजना अवधारणा अनुसार भिरालोपनाको स्थायीकरण, पहिरो, गल्छी नियन्त्रण तथा विकासका पूर्वाधा	११५००	२.५९३	११३१०	२.२७०	११९२०	२.१५६
६.३.१.	स्वच्छ र हरित गाउँपालिका अभियान सञ्चालन गर्ने						
६.३.२	जलवायु परिवर्तन अनुकुलनलाई विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसँग एकीकृत गरी स्थानीय विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।						
६.३.३	जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापनका लागि समुदाय र सरोकारवालासँग साभेदारी तथा सहकार्य अभिवृद्धि गर्ने ।	४६५०	१.०४८	७०७५	१.४२०	८२००	१.४८३
६.४.१	विपद जोखिम न्युनिककरणको लागि संस्थागत विकास र संरचनाको क्षमता वृद्धि गर्ने ।						
६.४.२	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन अवधारणालाई विकास व्यवस्थापन प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।						
६.४.३	विपद्जन्य जोखिम प्रभावित पक्षहरुलाई राहत तथा सहयोगको व्यवस्था गर्ने ।						
६.४.४	विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा योगदान पुऱ्याउन एकीकृत प्रयास गर्ने ।	५४००	१.२१७	६५१०	१.३०६	१२८४०	२.३२२

रणनीतिक संकेत	रणनीतिक स्तम्भ	आगामी आ.व.को विनियोजन		आ.व. २०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण		आ.व. २०७९/०८१ को खर्च प्रक्षेपण	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
७.१.१	स्थानीय कानून, नीति, नियम, निर्णय, कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, जवाफदेही र प्रभावकारी बनाउने ।						
७.१.२	स्थानीय नीति, कानून तथा निर्णय प्रक्रियामा लक्षित समुदाय तथा आम नागरिकको अपनत्व वृद्धि गर्ने ।	२७२५	०.६१४	३२९५	०.६६१	३६२५	०.६५५
७.२.१	स्थानीय सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज र सेवाग्राही मैत्री पूर्वाधार निर्माण गर्ने						०.९२८
७.२.२	गाउँ कार्यपालिका तथा वडा कार्यालयको संगठन क्षमता सुदृढीकरण गर्ने ।	३१०५	०.७००	३८१०	०.७६४	५१३५	
७.३.१	सरकारी सम्पत्तीको अभिलेख तयार गरी संरक्षण र उपयोग गर्ने ।					१५४५	०.२७९
७.३.२	आन्तरिक राजस्व बृद्धिमा जोड गर्ने ।	१२५०	०.२८१	१३९०	०.२७९		
७.४.१	योजना व्यवस्थापन प्रक्रियालाई सरल, सेवाग्राहीमैत्री र पारदर्शी बनाउने ।						०.३२१
७.४.२	योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमनलाई सूचनामा आधारित, सहभागितामूलक र नतिजामूलक बनाउने	१४००	०.३१५	२७१०	०.५४३	१७७५	
कुल जम्मा		४४३३८४	१००	४९८१६४	१००	५५२८४८	१००

अनुसूची ३ : विषय क्षेत्रगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा

प्रक्षेपण (रु.हजारमा)

विषय क्षेत्र	कार्यक्रम/ आयोजना संख्या	२०७८/०७९ को व्यय अनुमान			२०७९/०८० को खर्च प्रक्षेपण			२०८०/०८१ को खर्च प्रक्षेपण		
		कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
आर्थिक क्षेत्र	९७	१०४०८७	१०४०९	९३६७८	११००८५	११००९	९९०७६	११८५५३	११८५५	१०६६९८
सामाजिक क्षेत्र	१०१	९७७७०	२४४४३	७३३२७	११७३१९	२९३२९	८७९९०	१२१४०५	३०३५१	९१०५४
भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र	२४	२५०७००	२५०७	२४८१९३	२७६७४०	२७६८	२७३९७२	२९२५८०	२९२६	२८९६५४

वनवातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र	३१	२५४६०	२५४६	२२९१४	३२०९५	३२०९	२८८८६	३७७६०	३७७६	३३९८४
संस्थागत विकास तथा सुशासन	३८	८४८०	३३९२	५०८८	११२०५	४४८२	६७२३	१२०८०	४८३२	७२४८
कुल जम्मा	२९१	४८६४९७	४३२९७	४४३२००	५४७४४४	५०७९७	४९६६४७	५८२३७८	५३७४०	५२८६३८